

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego "A."
Sp. z o. o.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanego R. S.
o wyłączenie z ubezpieczenia społecznego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 stycznia 2012 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 stycznia 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2011 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (odwołującej się) od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 stycznia 2010 r., w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych z udziałem zainteresowanego R. S. o wyłączenie z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego odwołująca się Spółka wniosła skargę kasacyjną, w której wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniła w pierwszej kolejności stwierdzeniem, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd

odwoławczy nie rozpoznał całości apelacji od wyroku Sądu Okręgowego, a w szczególności nie odniósł się do zarzutów apelacyjnych dotyczących nieustalenia przez Sąd Okręgowy zgodności z prawem decyzji organu rentowego oraz niezgodności z prawem kontroli przeprowadzonej w Spółce przez ZUS. Ponadto skarżąca powołała się na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polegającego na wyjaśnieniu, czy decyzja wydana z naruszeniem art. 10 § 1 i 3 k.p.a. przez organ rentowy jest nieważna z mocy art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Zdaniem skarżącej, zachodzi też potrzeba wyjaśnienia, czy sąd odwoławczy może przyjąć za własne ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy w apelacji podniesiono zarzuty skierowane wobec prawidłowości decyzji organu rentowego a ta kwestia nie została rozstrzygnięta w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i czy w takim razie sąd odwoławczy w oparciu o art. 378 § 1 k.p.c. nie powinien przeprowadzić własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonych zarzutów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że wniesiona przez Spółkę skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, w jaki sposób należy wykazywać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, przyjmując, że powoływanie się na tę okoliczność wymaga od skarżącego przedstawienia kwalifikowanego naruszenia prawa, a więc tego, że zastosowanie przepisu prawnego błędnie interpretowanego spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 10 stycznia

2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). Tego wymagania skarżąca nie spełniła, zwłaszcza że w stanie faktycznym, który był podstawą wyroku Sądu Apelacyjnego, a który jest wiążący dla Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) jednoznacznie ustalono, iż zatrudnienie w Spółce R. S. (zainteresowanego w tej sprawie) miało charakter pozorny, bowiem obie strony stosunku pracy zawarły umowę o pracę tylko w celu nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego i nie nosiły się z zamiarem rzeczywistego wykonywania pracy przez zainteresowanego. Tym samym Sąd odwoławczy podzielił ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną dokonane przez Sąd Okręgowy. Oparcie wobec tego rozstrzygnięcia przez Sąd drugiej instancji na podstawie prawnej wynikającej z art. 83 § 1 k.c. i art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie może być kwalifikowane w kategoriach oczywistej obrazy przepisów prawa materialnego ani oczywistego uchybienia regulacjom procesowym (w tym art. 378 § 1 k.p.c.).

Co się tyczy, powołanego przez skarżącą istotnego zagadnienia prawnego polegającego na wyjaśnieniu, czy decyzja organu rentowego wydana z naruszeniem art. 10 § 1 i 3 k.p.a. jest nieważna na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., to nie może ono uzasadniać potrzeby rozpoznania skargi, gdyż to zagadnienie nie jest adekwatne do podstawy prawnej orzeczenia, od którego wniesiono skargę. Zarzuty naruszenia przepisów postępowania przez organ rentowy nie mogą bowiem stanowić podstawy skargi kasacyjnej, którą zaskarża się wyrok sądu drugiej instancji i dlatego podstawę skargi mogą stanowić tylko zarzuty dotyczące postępowania przed tym sądem (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1997 r., II UKN 362/97, OSNAPiUS 1998 nr 18 poz. 552; z dnia 4 kwietnia 1997 r., II UKN 50/97, OSNAPiUS 1998 nr 1, poz. 29 i z dnia 2 grudnia 2010 r., II UK 147/10, LEX nr 786384 oraz postanowienie z dnia 21 stycznia 2000 r., II UKN 322/99, OSNAPiUS 2001 nr 18, poz. 571). Sąd odwoławczy (podobnie zresztą, jak Sąd pierwszej instancji) przy rozpoznawaniu sprawy z odwołania wniesionego od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w ogóle nie stosuje przepisów procedury administracyjnej, ale przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Nadto, wady decyzji organu rentowego spowodowane naruszeniem przepisów postępowania

administracyjnego pozostają poza przedmiotem postępowania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych. W szczególności wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3, art. 477¹⁰ § 2 i art. 477¹⁴ k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzania nieważności decyzji organu rentowego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r., I UK 189/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 187; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II UK 336/09, LEX nr 604222 oraz z dnia 1 września 2010 r., III UK 15/10, LEX nr 667499). Wywód, w którym skarżąca przywołała liczne orzeczenia sądów administracyjnych odnoszące się do kwestii naruszenia przez organy administracji art. 10 § 1 k.p.a. jest więc bezprzedmiotowy. Wreszcie powołanie się w skardze na naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia istoty sprawy, bowiem ocena, czy określona czynność prawna została zawarta w celu ukrycia innej czynności prawnej (dla pozorów) należy do sfery ustaleń faktycznych (niepodlegających z założenia kontroli w postępowaniu kasacyjnym - art. 398³ § 3 k.p.c.), a nie do sfery ocen prawnych, a już na pewno nie na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Z powołanych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.